

Innhold

Del I Organisasjonsatferd som tema

- 1 Introduksjon 13
 - Hva ville du gjort? 13
 - Arbeids- og lederpsykologi 15
 - Arbeidets betydning for den enkelte 17
 - Utvikling 20
 - Psykologi i arbeidslivet 23
 - Positiv psykologi 25
 - Arbeidslivets utfordringer 26
 - Virker det? 28
 - Oppsummering 29
- 2 Nye tider: endringer i arbeidslivet 33
 - Google Inc 33
 - Introduksjon 35
 - Arbeidslivets utfordringer 35
 - Diversitet 39
 - Oppsummering 43
- 3 Metoder for studiet av atferd i organisasjoner 47
 - Salmer fra et kjøkken 47
 - Hvor kommer kunnskap om organisasjoner fra? 48
 - Kvantitative data 54
 - Statistikk 56
 - Kvalitative analyser 64
 - Tester 65
 - Testtyper 66
 - Oppsummering 69

Del II Individ i organisasjon og arbeid

- 4 Persepsjon og kognisjon 75
 - Persepsjon 77
 - Persepsjon i arbeidslivet 79

- Er vår oppfatning av verden omkring oss en konstruksjon? 81
- Kunnskapsstrukturer og begrenset rasjonalitet 82
- Personpersepsjon 92
- Attribusjon 94
- Oppfatning av organisasjonens omgivelser 98
- Oppsummering 102
- 5 Motivasjon 105
 - Mangel på bussjåfører 105
 - Introduksjon 109
 - Motivasjon og ytelse 110
 - Menneskers drivkrefter 112
 - Innholdsteorier: behov 115
 - Prosessteorier 129
 - Scripts og vaner 140
 - Mikro- og makromotivasjon 142
 - Oppsummering 147
- 6 Lønn og belønning 151
 - Et kort blikk på historien om bonus og insentiver 151
 - Introduksjon 153
 - Arbeid og lønn 154
 - Lønnsystemers elementer 157
 - Resultatlønn 162
 - Indre motivasjon – et alternativ? 164
 - Lønn og motivasjonsteori 166
 - Refleksjonsteori 168
 - Oppsummering 170
- 7 Læring 173
 - Ernst & Young – intern kursing 173
 - Introduksjon 175

- Generelt om læring 175
 - Læring ved betingning: stimulus–respons-teorier 178
 - Kognitiv læringsteori 195
 - Sosial læringsteori 198
 - Overføring av læring 200
 - Organisjonslæring 202
 - Oppsummering 204
 - 8 Roller og normer 207
 - Rettferdighet i Bhopal 207
 - Innledning 210
 - Rolleepisoden 212
 - Ulike typer roller 213
 - Noen typer rollekonflikter 216
 - Normer og sanksjoner 223
 - Oppsummering 226
 - 9 Holdninger 229
 - Nestlé 229
 - Introduksjon 232
 - Holdningsteori 232
 - Forholdet mellom de tre holdningskomponentene 236
 - Ulike typer holdninger 238
 - Holdninger og atferd 239
 - Holdninger og persepsjon 240
 - Holdninger som ledd i verdisystemer 243
 - Hvordan danner holdninger seg? Hvilke funksjoner tjener de? 244
 - Holdninger som informasjonsbehandling (skjemateori) 246
 - Endring av holdninger og konsistens-teorier 248
 - Overtalelse og endring av holdninger 253
 - Oppsummering 254
 - 10 Intelligens og personlighet 257
 - Personlighetstester 257
 - Introduksjon 259
 - Hva er intelligens? 260
 - Tradisjonelle intelligens-teorier 260
 - Nyere tenkning om intelligens 264
 - Intelligenstesting 267
 - Personlighet 268
 - Interaksjonistiske personlighetsteorier 278
 - Oppsummering 286
- Del III Grupper og mellommenneskelige prosesser**
- 11 Gruppesykologi 291
 - Oljedirektoratet – Fra hierarki til selvstyrte team 291
 - Introduksjon 293
 - Hva er en gruppe? 294
 - Gruppetyper 296
 - Gruppens kjennetegn 298
 - Gruppers dynamikk 308
 - Gruppers utvikling 315
 - Team 317
 - Forholdet mellom grupper, konflikter og spenninger 320
 - Oppsummering 323
 - 12 Endring og omstilling 325
 - Fusjonen mellom Statoil og Hydro 325
 - Introduksjon 327
 - Endring og endringstyper 328
 - Endringsledelse 332
 - Menneskelige reaksjoner og motstand mot endring 335
 - Kurt Lewin og endring i organisasjoner 341
 - Organisasjonsutvikling 341
 - Oppsummering 350
 - 13 Trivsel, fravær og turnover 353
 - Kirkens Nødhjelp 353
 - Introduksjon 354
 - Trivsel som psykologisk fenomen 356
 - Forholdet mellom trivsel og produktivitet 360
 - Trivsel og analyse av jobbkarakteristika 364

- Tilknytning («commitment»), et alternativt begrep til trivsel 370
- Sykefravær 372
- Gjennomtrekk 378
- Oppsummering 386
- 14 Stress, utbrenning og mobbing 389
 - Data AS 389
 - Introduksjon 390
 - Nyere tenkning om stressreaksjoner i arbeidssammenheng 393
 - Stress i arbeidslivet, et studium på mange nivåer 394
 - Stressreaksjoner 398
 - Atferdsmessige konsekvenser av stress 398
 - Stress og personlighet 399
 - Mestringsstrategier ved stressreaksjoner 402
 - Utbrenning 406
 - Mobbing 408
 - Oppsummering 413
- Del IV Organisasjon og ledelse**
- 15 Om organisasjoner 419
 - Tandberg 419
 - Introduksjon 421
 - Organisasjonsstrukturer 422
 - Metaforer i studiet av organisasjoner 427
 - Klassisk organisasjonsteori 432
 - Nyklassiske og humanistiske organisasjonsteorier 438
 - Andre organisasjonsteorier 446
 - Oppsummering 449
- 16 Ledelse 453
 - Foday Sankoh, født 17. oktober 1937 453
 - Introduksjon 455
 - Begrepet «ledelse» 456
 - Lederes betydning 461
 - Ulike tilnæringsmåter i studiet av ledelse 463
 - Lederskapets effektivitet 466
 - Lederegenskapsteorier 467
 - Lederatferdsteorier 469
 - Situasjonsbestemte, kontingente teorier 478
 - Målstyring (MBO) 496
 - Yukls «Multiple Linkage Model» 498
 - Lederes jobbatferd 502
 - Transformasjonsledelse 506
 - Karismatisk ledelse 507
 - Kvalitetsledelse 509
 - Ledelse i kunnskapsintensive virksomheter 511
 - Lederutvikling 515
 - Oppsummering 516
 - Stikkordregister 521